

‘El crim de Banyoles s’investiga porta a porta, finestra per finestra, estudiant els hàbits de la gent’

Josep Monteys Muñoz

L'inspector en cap de l'AIC dels Mossos d'Esquadra a Girona, Josep Monteys.

El grup policial que comanda a Girona l'inspector Josep Monteys Muñoz (Barcelona, 1965) ha passat a dir-se, en virtut del nou decret d'ordenació del cos dels Mossos d'Esquadra, Àrea d'Investigació Criminal (AIC). Abans era l'Àrea Territorial d'Investigació (ATI) però el canvi de nom no afecta ni les atribucions ni l'organització d'aquest grup policial, que des de 2007 depèn de la Divisió d'Investigació Criminal (DIC) de Sabadell i s'encarrega de les investigacions criminals més complexes.

Quants agents i de quants grups de treball disposa l'AIC a la Regió Policial de Girona?

Els equips són tres: Policia Científica, Anàlisi i Tractament de Dades i la part operativa d'investigació (Unitat Territorial d'Investigació, UTI), que es divideix en delictes contra les persones -homicidis, agressions sexuals de forma serial, tràfic de drogues, delictes sobre la prostitució- i contra el patrimoni: robatoris violents o amb força a entitats de risc -bancs o joieries, per exemple- o a domicilis. Treballem basant-nos en la gravetat dels delictes, però també en funció de la repercussió sobre la ciutadania. Alguns temes no són greus, però són aquells que preocupen la meua mare: els robatoris a interior de domicili, la multireincidència que actua consecutivament. Així, treballem sobre grups delinqüencials. Les detencions es sumen a la necessitat de provar l'activitat, l'existència del delicte de grup o organització criminal. Respecte al nombre d'agents, són els necessaris. Suficients? A vegades sí, d'altres no. Si ens en falten, els serveis centrals ens complementen amb personal o mitjans tècnics.

Quins temes ocupen ara per ara més hores de feina?

Alguns delictes, per la seva gravetat, comporten molt temps. Un crim l'autor del qual es deté ràpidament requereix, malgrat tot, molta feina posterior per provar-ne la comissió. Però altres fets suposen treballar com formigues cada dia: els robatoris a interior de domicili comesos per grups que es mouen per tot Catalunya. La delinqüència té cada vegada més mobilitat.

L'evolució dels delictes greus dona la raó als qui diuen que ha augmentat la inseguretat?

No crec que hi hagi hagut un gran increment. Sí s'ha notat un descens de l'especialització: els grups que buscaven caixes fortes i es movien per tot arreu han estat substituïts per amateurs que actuen esporàdicament allà on poden.

Això pot comportar que els delinqüents siguin més agressius?

És difícil de dir. En poques ocasions, quan entren a robar a una casa habitada, els lladres actuen sobre les persones més enllà d'immobilitzar-les. Pocs fan mal gratuïtament. La inexperiència, però, pot portar un delinqüent a posar-se nerviós. En un banc, hi prefereixo un atracador professional. Serà difícil que faci mal a ningú perquè la seva tranquil·litat genera tranquil·litat a la resta. Però, en general, no crec que l'entorn sigui més perillós. Malgrat tot, sí s'han experimentat repunts de robatoris a domicilis i resulta molt molest que algú entri a robar al lloc on compartim la nostra intimitat. Per això hi dediquem el màxim d'esforços.

La lluita contra la multireincidència és eficaç, més enllà de la millora de les estadístiques?

No puc parlar d'estadístiques però sí de sensacions. Independenment del fet delictiu que cometin, són els que en cometen més; si a una persona la detenen deu cops en un mes, o té molta mala sort o només es dedica a robar. ?Nosal?tres treballem amb grups als quals no agafen tantes vegades però tenen una activitat important.

Per exemple, quan es detecten diversos casos de "robatori de bombí" (desmuntar els panys de les portes), la sensació ens diu que hi ha un grup que s'hi dedica. Hi treballem fins que ho podem demostrar. Això sempre acaba en detencions, i representa un descens d'aquell problema.

La mobilitat creixent dels delinqüents complica el marc de treball de les policies autonòmiques? Els darrers grans comissos de droga a Girona els ha fet la Guàrdia Civil, en operacions que van començar a Balears. En qualsevol investigació, anem on hem d'anar. Els diferents mecanismes de coordinació amb els altres cossos policials permeten que es treballi conjuntament amb els mateixos objectius i la mateixa direcció, independentment del color de l'uniforme. Tampoc hi ha problemes amb l'estranger: a l'estiu van detenir a França els assassins d'un noi de Lloret, i també s'han fet detencions a Sudamèrica. Arriba un moment en què la foto importa poc. Amb vint anys em feia més il·lusió. Ara entens millor què representa allò en què treballes, i el que interessa és resoldre les coses.

L'AIC de Girona s'ha caracteritzat per l'elevada resolució d'homicidis, però hi ha almenys dos casos sonats sense esclarir: l'assassinat de Montserrat Sánchez el 2008 a Palafrugell, i el de Concepció Reixach, el passat 18 de desembre a Banyoles.

Sobre Banyoles, el cas està sota secret d'actuacions i hi continuem treballant. El més important és resoldre'l i intentar que les famílies tinguin l'alegria de saber que qui ho ha fet ho pagarà. Respecte a Palafrugell, un grup d'agents va sortint, parlant amb la família i repassant el que tenim.

Fa pocs dies es va fer una troballa que podria tenir relació amb aquest darrer crim.

Tot objecte que trobem s'analitza. No tenim cap indicatiu i tampoc no es pot dir que es tracti d'una nova via. El que sí hi ha és una família angoixada que serà la primera en saber-ho quan trobem alguna cosa. Es continuen prenent mostres d'ADN, actualment es ressenyen tots els autors de delictes greus. L'ADN de l'assassí està dipositat en una base i si hi entra el mateix, saltarà la coincidència, tant aquí com a tot Europa. Es segueixen buscant hipòtesis, mirant imatges, tot el que pugui aportar informació; un ganivet, un cendrer o algú que diu que recorda alguna cosa. Es comprova tot.

Hi ha res que permeti dir que esteu més a prop de la resolució d'aquest crim que fa tres anys?

(Rotund) No.

Hi ha imatges de l'assassí de Palafrugell, però no s'han emès ni s'ha fet cap crida als ciutadans. Fa l'efecte que s'infravalora l'ajuda que això pot suposar, sense dubtar que opteu pels procediments policials més adients. Si es decideix emetre una imatge ha de ser prou clara i identificativa com perquè la gent no sospiti del seu veí la resta de la seva vida. Per això, a diferència d'altres països, som molt restrictius. La crida ciutadana la fem, diguem, d'una manera més cansada. En diem "a porta freda". Vol dir, en el cas de Banyoles, recórrer els comerços de la zona, porta per porta, finestra per finestra, estar-se allà a la mateixa hora del crim i mirar quina llum s'encén. Estudiar qui té uns hàbits concrets; preguntar si el que passa per allà cada dia per anar a comprar el pa va passar-hi el dia en qüestió. A Banyoles, que és un poble, si algú vol comentar alguna cosa, ja buscarà la comissaria i, realment, en delictes greus els ciutadans són cooperadors. No és que no creguem en els mitjans de comunicació ni en la ciutadania; tan sols es busca la manera més subtil de fer-ho i evitar que es faci un mal ús de l'a informació, sobre persones equivocades.

Altres crims no resolts es perden en la nit dels temps; el del Waterworld de Lloret el 1995, o el de Porqueres del 1998. Fonts del cos admeten que, ara, el de Lloret es resoldria; va ser el preu de la inexperiència. La investigació criminal requereix coneixement de l'indret i les seves persones, o és una tècnica que un policia pot executar transplantat a qualsevol lloc?

Un investigador serveix per investigar-ho tot, arreu; però cada homicidi és diferent dels altres. No és el mateix trobar un cos acabat de matar o que hagin passat tres dies. Has d'anar al lloc i has de respirar. Has de veure què ha passat, i la majoria de vegades no hi entens res; però busques sensacions. Per què hi ha un calaix obert, per què han deixat això a l'entrada, per què hi ha una petjada aquí. Això ho fa, sí, el treball i l'experiència. Saber retrocedir al passat, intentar entendre l'autor, esbrinar per on va passar per buscar imatges i testimonis. Si el més lògic es prova i el resultat és negatiu, es prova el que és menys lògic, fins arribar a allò il·lògic. Al cap i a la fi, mai és lògic que matin algú. A Palafrugell vam agafar imatges de càmeres de tota la ciutat. Segurament no serviran de res però mai no es deixa d'investigar una via fins que s'ha descartat.

Als boscos de Girona hi han aparegut cossos aquesta tardor.

El temps que ha passat des de la mort ens dificulta les coses moltíssim. Es mirarà si hi ha signes de violència, però el primer és identificar-los, normalment a través de l'ADN. Alguns se sap qui eren, d'altres no.

Vostè va posar-li les manilles a Remedios Sánchez, l'assassina d'àvies de Barcelona. Suposo que és una de les persones més adients per respondre per què ho va fer. Per què la gent mata, en general.

La més adient seria ella. Normalment la gent fa coses per obtenir un benefici.

I un policia pot viure simplement posant manilles, i no comprenent el per què de casos com els crims del geriàtric d'Olot?

El fet ja no el podem evitar. Què et queda? Afavorir les víctimes indirectes amb un tracte exquisit, mantenint-los informats, explicar-los sempre la veritat, intentant resoldre el fet i assegurar-nos que l'autor tindrà la seva pena.

Dir-los "crec que es podria haver evitat" no serveix per res. La nostra feina ens agrada prou, però té coses desagradables. En realitat, moltes coses no tenen cap sentit.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/comarques/2012/01/22/crim-banyoles-sinvestiga-porta-porta-finestra-finestra-estudiant-habits-genti/543159.html?utm_source=rss